

Förslag till skyddsföreskrifter för Långemåla vattenskyddsområde

Bilaga 4 till Tekniskt underlag för Långemåla vattenskyddsområde

1	2022-04-12	Förslag på skyddsföreskrifter	Ulrica Larsson	Linnea Salbark	Hanna Wiborgh
Version	Datum	Beskrivning	Upprättat	Granskat	Godkänt

Detta dokument är framtaget av Norconsult AB som del av det uppdrag dokumentet gäller. Upphovsrätten tillhör Norconsult. Beställaren har, om inte annat avtalats, endast rätt att använda och kopiera redovisat uppdragsresultat för uppdragets avsedda ändamål.

Innehåll

Syfte	3
Avgränsnings av vattenskyddsområde	3
Skyddsföreskrifter	4
1 § Allmänna bestämmelser	4
2 § Petroleumprodukter och brandfarliga vätskor	4
3 § Motordrivna fordon	5
4 § Kemiska bekämpningsmedel	5
5 § Växtnäringsämnen	5
6 § Avloppsanläggningar	6
7 § Skogsbruk, upplag och hantering av timmer	6
8 § Upplag samt hantering av avfall, asfalt, oljegrus, vägsalt och snö samt övriga upplag	6
9 § Materialtäkt	7
10 § Schaktningsarbete, pålning, spontning och annat arbete	7
11 § Anläggning för uttag av värme eller vatten	7
Allmänna upplysningar	8
Påföljd	8
Tillsyn	8
Tillstånd, anmälan och dispensmöjligheter	8
Anmälan om olyckshändelse	8
Ersättning	9
Överklagande	9
Övergångsbestämmelser	9
Definitioner av begrepp	9

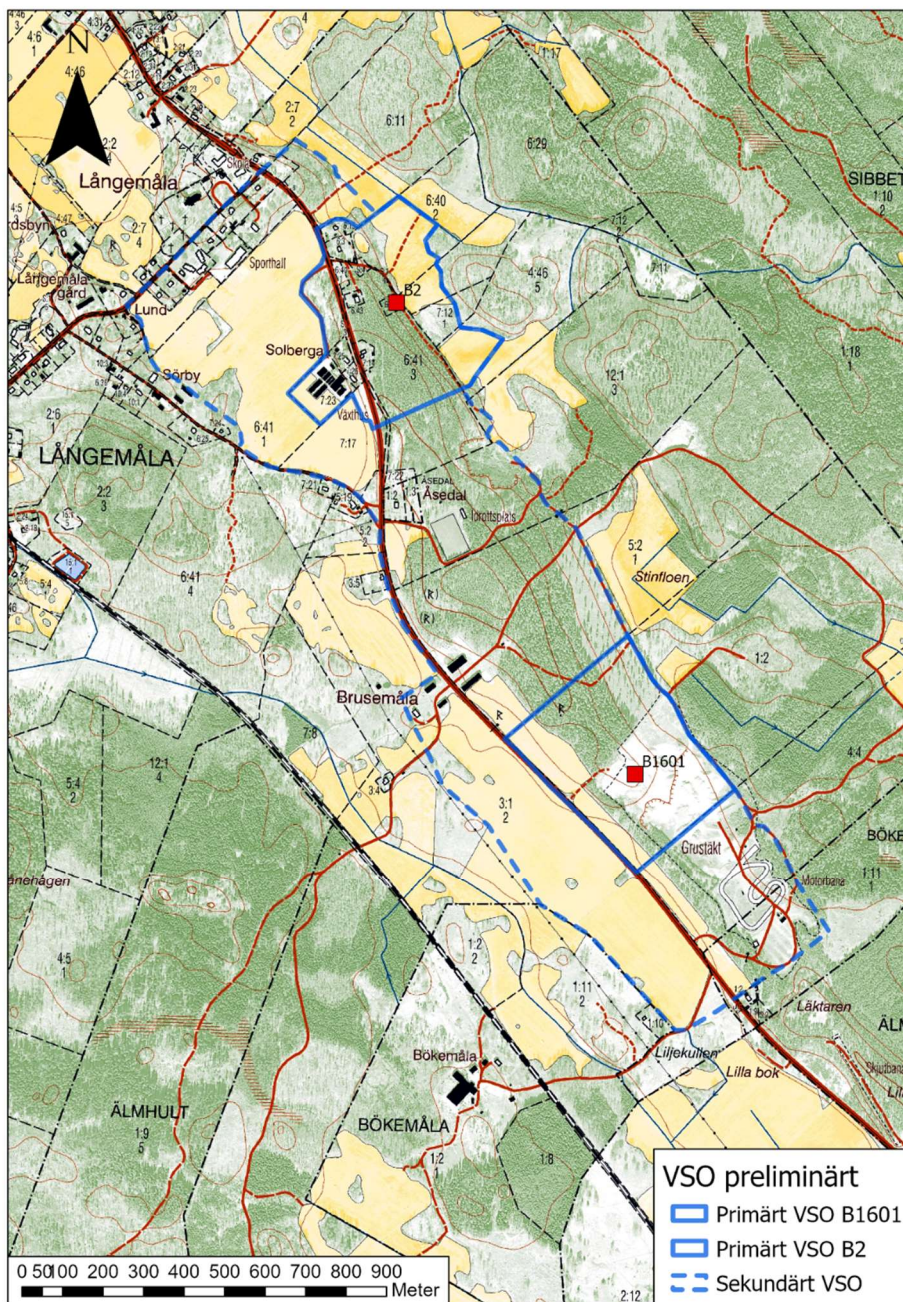
Syfte

Långemåla grundvattentäkt utnyttjas för dricksvattenförsörjningen inom Högsby kommun.

Vattenförekomsten vid Långemåla ska ha tillräckligt bra skydd så att vattnets kvantitet och kvalitet säkras ur ett flergenerationsperspektiv. Detta syfte uppfylls genom att vattentillgången skyddas mot föroreningar eller verksamheter som kan medföra negativ inverkan på vattnets kvalitet eller kvantitet.

Vattenskyddsområdet är även ett underlag vid samhällsplanering, tillsyn och prövning.

Avgränsnings av vattenskyddsområde

Figur 1 Utredning av föreslaget skyddsområde

Skyddsföreskrifter

1 § Allmänna bestämmelser

a)	Att genomföra åtgärder eller verksamheter inom vattentäktzonen som inte härrör till själva driften av vattentäkten och vattenverket är förbjudet .
b)	Föreskrifterna i denna bilaga gäller för det område som markerats i Figur 1. Generellt undantag från föreskrifterna vad avser anmälan, ansökan om tillstånd, förbud och dispens från skyddsbestämmelserna gäller för den hantering och de arbeten som är nödvändiga för drift och underhåll avseende dricksvattentäkten och dess anläggningar. Om inte annat anges gäller föreskrifterna inom hela vattenskyddsområdet.
d)	Vattentäktens huvudman ska se till att informationsskyltar avseende vattenskyddsområde finns uppsatta på för ändamålet lämpliga och väl synliga platser.
e)	Tillsynsmyndighet är länsstyrelsen i Kalmar län.

2 § Petroleumprodukter och brandfarliga vätskor

a)	För hantering av mer än 100 liter petroleumprodukter eller brandfarlig vätska i samma behållare krävs tillstånd . Undantag från tillståndskravet är: <ul style="list-style-type: none">- hantering av petroleumprodukter för uppvärmning för hushållsbehov.- drivmedel i fordon och arbetsmaskiners egna tankar.- transport genom området.
b)	Uppställning av fordon och arbetsmaskiner med en tankstorlek större än 100 liter kräver tillstånd . Från tillståndskravet undantas uppställning på: <ul style="list-style-type: none">- tätt underlag inomhus försedd med oljeavskiljare eller invallning som rymmer hela bränslevolymer.- ogenomsläpplig yta utomhus försedd med oljeavskiljare eller invallning som rymmer hela bränslevolymer.

3 § Motordrivna fordon

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
a)	<p>Tvätt av motordrivna fordon och släp är förbjudet.</p> <p>Undantag från förbudet är:</p> <ul style="list-style-type: none">- Tvätt på för ändamålet avsedda platser försedda med olje- eller bensinavskiljare.	<p>Tvätt av motordrivna fordon och släp kräver tillstånd.</p> <p>Undantag från förbudet är:</p> <ul style="list-style-type: none">- Tvätt på för ändamålet avsedda platser försedda med olje- eller bensinavskiljare.
b)	Vid arbete och förflyttning av arbetsmaskiner (inklusive skogsmaskiner) inom vattenskyddsområdet ska alltid absorptionsmedel för upptag av eventuellt spill finnas i anslutning till maskinen.	

4 § Kemiska bekämpningsmedel

a)	<p>För yrkesmässig spridning av kemiska bekämpningsmedel krävs tillstånd.</p> <p>Undantag från tillståndsplikten är:</p> <ul style="list-style-type: none">- Punktbehandling av enskilda växter samt punktsanering av ohyra och skadedjur. <p>Vad som anges i undantaget avser ej punktbehandling av skogsplantor.</p>
b)	<p>Tvättning och påfyllning av utrustning för sådan spridning som omfattas av § 4 a är förbjudet.</p> <p>Undantag från förbudet är:</p> <ul style="list-style-type: none">- Tvättning samt påfyllning som sker på iordningställd platta med uppsamlingstank eller en biobädd.
c)	<p>Användning eller hantering av skogsplantor behandlade med kemiska bekämpningsmedel är förbjudet.</p>

5 § Växtnäringsämnen

a)	<p>Yrkesmässig förvaring och spridning av växtnäringsämnen kräver tillstånd.</p> <p>Undantag från tillståndsplikten är:</p> <ul style="list-style-type: none">- Spridning på åkermark i växande gröda.
b)	<p>Spridning av slam eller urin från reningsverk eller enskilda reningsanläggningar är förbjudet.</p>

6 § Avloppsanläggningar

- a) Ny anläggning av enskilda avlopp är **förbjudet**.

7 § Skogsbruk, upplag och hantering av timmer

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
a)	Skogsavverkning kräver tillstånd . Undantag från tillståndsplikten är: - Avverkning av enstaka träd eller mindre gallringsåtgärder för att bibehålla skogens produktivitet om detta kan ske utan uppenbar risk för markskador.	
b)	Upplag av timmer, flis eller GROT är förbjudet . Undantag från förbudet: - vedupplag för uppvärmningsändamål för enskild jordbruks- eller bostadsfastighet. - upplag inomhus eller under tak.	Upplag av timmer, flis eller GROT över sex månader är förbjudet . Upplag av timmer, flis eller GROT under sex månader kräver tillstånd . Från förbud samt tillståndskrav undantas: - vedupplag för uppvärmningsändamål för enskild jordbruks- eller bostadsfastighet. - upplag inomhus eller under tak. - tillfällig lagring i anslutning till avverkning.
c)	Maskinell markberedning inom skogsbruk såsom harvning, stubbrytning och andra liknande arbeten är förbjudet .	
d)	Spridning av växtnäringsämnen i skogsmark kräver tillstånd .	

8 § Upplag samt hantering av avfall, asfalt, oljegrus, vägsalt och snö samt övriga upplag

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
a)	Upplag av asfalt, oljegrus, vägsalt eller annat kemiskt halkbekämpningsmedel är förbjudet .	
b)	Upplag av snö som härrör från trafikerade ytor är förbjudet . Undantag från förbudet är: - Upplag av mindre mängder snö i direkt anslutning till området de härrör från.	Upplag av snö som härrör från trafikerade ytor kräver tillstånd . Undantag från tillståndet är: - Upplag av mindre mängder snö i direkt anslutning till området de härrör från.
d)	Spridning av vägsalt eller annan kemikalier på väg för halkbekämpning, dammbindning m.m. kräver tillstånd .	

- e) | Upplag som vid förvaring eller brand kan ge upphov till läckage av föroreningar till grundvattnet är **förbjudet**.
I detta omfattas bland annat däck.

9 § Materialtäkt

- a) | Ny materialtäkt är **förbjudet**.
-
- b) | Pågående husbehovstäkter ska, innan fortsatt brukning, anmälas till tillsynsmyndigheten.

10 § Schaktningsarbete, pålning, spontning och annat arbete

	<i>Primär skyddszon</i>	<i>Sekundär skyddszon</i>
a)	<p>Schaktningsarbeten, sprängning av berg, pålning, spontning eller borring och liknande underjordsarbeten kräver tillstånd.</p> <p>I stället för tillståndsplikt gäller anmälningsplikt för:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Arbeten där området är mindre än 100 m² eller där djupet är mindre än 1 m. - Anläggningsarbeten för underhåll av befintliga vägar, diken, el-, VA, markavvattningsanläggningar eller kommunikationsledningar om arbetet sker inom befintligt vägområdet eller ledningsområde 	<p>Schaktningsarbeten, sprängning av berg, pålning, spontning eller borring och liknande underjordsarbeten kräver tillstånd.</p> <p>Undantag från tillståndsplikten är:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Arbeten där området är mindre än 100 m² eller där djupet är mindre än 1 m. - Anläggningsarbeten för underhåll av befintliga vägar, diken, el-, VA, markavvattningsanläggningar eller kommunikationsledningar om arbetet sker inom befintligt vägområdet eller ledningsområde

11 § Anläggning för uttag av värme eller vatten

- a) | Nyanläggning samt ändring av anläggning för uttag av värme från jord, vatten eller berg kräver **tillstånd**.
-
- b) | Nyanläggning av brunn för uttag av vatten kräver **tillstånd**.

Allmänna upplysningar

De regler som upprättats för skyddsområdet kan innebära inskränkningar i rätten att förfoga över fastigheter och omfattar både pågående verksamheter och tillkommande verksamheter. Vid bedömningen av inskränkningar i enskilds rätt, för att syftet med ett vattenskyddsområde ska tillgodoses, har beaktats att syftet kan uppnås endast genom höga skyddsnivåer och långt gående restriktioner. Om det visar sig att syftet med vattenskyddsområdet inte uppnås med befintliga föreskrifter kan föreskrifterna ändras eller kompletteras så att nödvändigt skydd uppnås.

Påföljd

Överträdelse av skyddsföreskrifterna kan medföra straffansvar i enlighet med 29 kap 2§ och 2a § miljöbalken (1998:808).

Tillsyn

Länsstyrelsen är tillsynsmyndighet för vattenskyddsområden som har beslutats av länsstyrelsen enligt miljöbalken och Miljötillsynsförordning (2011:13) om tillsyn enligt miljöbalken.

Tillstånd, anmälan och dispensmöjligheter

I de fall en verksamhet eller åtgärd kräver anmälan ska den göras i god tid innan verksamheten startar eller åtgärder vidtas. Med god tid menas minst 6 veckor. Beslut i anmälningsärenden kan förenas med försiktighetsmått. Tillstånd kan förenas med villkor för att undvika yt- och grundvattenförorening.

Om det finns särskilda skäl kan Länsstyrelsen medge dispens från dessa föreskrifter enligt 7 kap. 22 § miljöbalken. Länsstyrelsen medger dispens efter att ha hört berörda kommunala myndigheter samt huvudmannen för vattentäkten. I samband med sådan prövning får länsstyrelsen föreskriva de särskilda villkor som anses nödvändiga för att undvika yt- eller grundvattenförorening (16 kap. 2 § miljöbalken (1998:808)). Dispens får, enligt 7 kap. 26 § miljöbalken, meddelas endast om det är förenligt med föreskrifternas syfte.

Tillstånd eller dispens enligt föreskrifterna i detta beslut befriar inte från skyldighet att iakttä vad som i övrigt föreskrivs i miljöbalken och i andra författningar. Utöver tillstånd eller dispens enligt föreskrifterna i detta beslut kan det därmed krävas prövning enligt annan lagstiftning.

Anmälan om olyckshändelse

Olyckshändelser, spill eller läckage, som utgör risk för vattenförorening skall omgående anmälas av den som orsakat tillbudet eller fått kännedom om tillbudet, vilket framgår av 2 kap. 1 § Lag om skydd mot olyckor (SFS 2003:778). Anmälan skall göras till räddningstjänsten, tel. 112, kommunens nämnd för miljöfrågor och vattentäktens huvudman (Högsby kommun).

Fastighetsägare har skyldighet att informera hyresgäster och arrendatorer om skyddsföreskrifterna.

Ersättning

Föreskrifter enligt 7 kap. 22 § miljöbalken riktar sig mot åtgärder som kan antas förorena vattentillgången eller riskera att skada vattentillgången. Eventuell ersättning för intrång i pågående markanvändning m.m., regleras i 31 kap. 4 § miljöbalken och prövas därför enligt annan ordning. Fastighetsägare och innehavare av särskild rätt till fastighet kan ha rätt till ersättning om föreskrifterna för vattenskyddsområde innebär att pågående markanvändning avsevärt försvåras. Detsamma gäller om mark tas i anspråk. Ersättning utgår inte för ett förväntat försvårande i markanvändningen, ersättning utgår alltså först när en faktisk begränsning sker.

Om det krävs tillstånd för en viss verksamhet eller åtgärd betalas ersättning endast om tillstånd har vägrats eller förenats med särskilda villkor (31 kap. 5 § miljöbalken). Överenskommelse om ersättning ska träffas med sökanden. När ingen överenskommelse ska talan om ersättning eller inlösen föras i mark- och miljödomstolen senast 1 år efter att beslutet vunnit laga kraft (31 kap. 13 § miljöbalken).

Överklagande

Beslut meddelade av kommunens nämnd för miljöfrågor kan överklagas hos Länsstyrelsen och beslut meddelade av Länsstyrelsen kan överklagas hos Miljödomstolen enligt 19 kap 1 § Miljöbalken.

Övergångsbestämmelser

För den som vid ikraftträdandet av dessa föreskrifter bedriver en verksamhet eller innehar en anläggning där krav på tillstånd eller skyltning/märkning gäller enligt dessa föreskrifter skall senast två år efter ikraftträdandet ha inkommit till kommunens nämnd för miljöfrågor med en ansökan om sådant tillstånd.

För den som vid ikraftträdandet av dessa föreskrifter i sin näringsverksamhet bedriver en verksamhet eller innehar en anläggning för vilket förbud införts enligt dessa föreskrifter skall detta förbud börja gälla först ett år efter ikraftträdandet av dessa föreskrifter.

Definitioner av begrepp

Avfall: definieras i enlighet med 15 kap. Miljöbalken (1998:808) som varje ämne eller föremål som innehavaren gör sig av med eller avser eller är skyldig att göra sig av med. I övrigt gäller definitionen i avfallsförordning 2020:614.

Brandfarlig vätska: avser en vätska med flampunkt som är lika med eller lägre än 100 °C enligt Kemikalieinspektionens föreskrifter (KIFS 2005:7) om klassificering av brandfarliga gaser och vätskor samt Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps föreskrifter (MSBFS 2020:1).

Energianläggning: anläggning för lagring eller utvinning av värme eller kyla ur berg, jord och vatten eller genom uttag av vatten från berg och jord.

Farligt gods: sådant gods som avses i Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps föreskrifter om transport av farligt gods på väg och terräng (MSBFS 2018:5). Som farligt gods räknas inte gods som är avsett för personligt bruk, hushållsbruk eller för sport och fritid, under förutsättning att det hanteras, och vid transport lastsäkras, så att inte skada eller olägenheter för människors hälsa eller miljön uppstår.

Fordon: varje motordrivet fordon som kan framföras på mark, vatten eller is.

Fordonstvätt: avser tvätt av motorfordon såsom bil, traktor, lastbil, motorcykel, båt, arbetsmaskiner eller liknande.

GROT: grenar, ris och toppar som tas ut vid avverkningar.

Hantering: definieras i 14 kap. 2 § miljöbalken som en verksamhet eller åtgärd som utgörs av tillverkning, bearbetning, behandling, förpackning, förvaring, transport, användning, omhändertagande, destruktion, konvertering, saluförande, överlåtelse och därmed jämlika förfaranden. Även spridning anses som en form av hantering.

Husbehovstäkt: en täkt (till exempel grus-, sand- eller bergtäkt) som är avsedd enbart för markägarens husbehov inom den egna fastigheten/brukningsenheten. Materialet som bryts kan till exempel användas för att underhålla en väg eller bygga om ett hus. Det får inte avyttras eller på annat sätt utnyttjas kommersiellt.

Hårdgjord yta: yta som är ogenomsläpplig och på sådant sätt att spill, föroreningar och förorenat vatten samlas upp och omhändertas.

Industriell verksamhet: organiserad ekonomisk verksamhet som förädlar, hanterar och framställt produkter från råvaror samt verksamheter som enligt 9 kap. miljöbalken klassas som miljöfarlig verksamhet.

Kemiskt bekämpningsmedel: definieras bland annat i 14 kap. miljöbalken som kemiska produkter eller biotekniska organismer avsedda för att förstöra, stöta bort, oskadliggöra, förhindra verkningarna av eller på något annat sätt utöva kontroll över organismer som är skadliga eller oönskade för människor, djur, egendom eller miljön. Det omfattar även växtskyddsmedel som används i huvudsak för att skydda växter, och växtprodukter inom jordbruk, skogsbruk och trädgårdsbruk.

Materialtäkt: avses här som täkt av berg, sten, grus, sand, lera, jord, torv eller andra jordarter.

Miljöfarliga ämnen: avser ämnen som har en skadlig inverkan på miljön när de släpps ut. De är giftiga, långlivade, tas upp av levande organismer och har en förmåga att spridas i miljön. Det här gäller både vissa organiska ämnen, som PCB, och vissa oorganiska, som metaller.

Punktbehandling: bekämpning som utförs med sprayburk för hushållsbruk, eller behandling av växter med en metod som medför att växtskyddsmedlet inte sprids utanför det avsedda objektet.

Skogsavverkning: omfattar gallring och slutavverkning. Manuell och motormanuell röjning där gagnvirke inte tas ut är inte skogsavverkning.

Stallgödsel: definieras bland annat i Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2009:82) som husdjurens träck eller urin med eventuell inblandning av foderrester, strömedel eller annan vätska såsom spillvatten, disk och tvättvatten, pressaft från ensilage eller eventuell nederbörd uppsamlad på gödselplatta, rastgård och i behållare. Begreppet omfattar även de ingående delarna i behandlad form.

Större schaktningsarbete: sänkning av markytan för större anläggningsarbeten på utstakat område än för grundläggning av en enskild bostadsfastighet. Schaktningsarbeten i samband med ledningsarbete, vägunderhåll eller liknande anses inte utgöra större schaktningsarbeten.

Trakthyggesbruk: skogsbrukssätt som innebär att man fäller och sedan etablerar en ny generation träd samtidigt i beståndet.

Upplag: plats på marken eller i vattnet för uppläggning och förvaring av förorenade ämnen, avfall, förorenade massor, massor med okänd miljöstatus eller andra förorenade produkter. Plats på marken för kompostering av hushållsavfall från enskilt hushåll är ej betraktat som upplag.

Upptällning av fordon: avser fordon som är stillastående i mer än fyra timmar på en och samma plats, med eller utan förare.

Växtnäringsämnen: naturgödsel, stallgödsel, konstgödsel, flytgödsel, handelsgödsel, slam och liknande organiska gödselmedel

Yrkesmässig hantering: yrkesmässig verksamhet kan bedrivas av såväl fysiska som juridiska personer. För att någon ska anses yrkesmässigt bedriva en verksamhet förutsätts att verksamheten har en viss omfattning och varaktighet samt att den har ett fastställt vinstsyfte och är av självständig karaktär. Kravet på vinstsyfte markerar gränsdragningen mot hobbyverksamhet. Förhållanden som tyder på yrkesmässig verksamhet: verksamheten bedrivs i bolagsform, verksamhetsutövaren är bokföringsskyldig och verksamhetsutövaren är momsredovisningsskyldig